

Naujovės atkurtų istorinių reprezentacinių interjerų ir Valdovų lobyno ekspozicijose

2019 m. Muziejų dieną ir Muziejų naktį Valdovų rūmų muziejaus lankytojų laukia ne tik nauja paroda, turininga kultūrinė programa, bet ir dar viena staigmena. Antrojo maršruto Atkurtų istorinių reprezentacinių interjerų ir Valdovų lobyno ekspozicijos pasipildė išpūdingais naujais eksponatais. Juos nesunkiai galima rasti muziejaus menėse, nes šių eksponatų etiketėje greta nurodytų informacinių duomenų priklijuotas raudonas apskritimas.

Trečio aukšto Didžiojoje renesansinėje menėje lankytojai gali pamatyti vieno žymiausių Lenkijos ir Lietuvos valdovų Stepono Batoro (1576–1586) portreto, sukurto XVII a. pradžioje nežinomo vokiečių dailininko ir šiandien saugomo Varšuvos karališkojoje pilyje (Lenkija), kopiją. Atvaizdas pakabintas greta Stepono Batoro žmonos Onos Jogailaitės portreto kopijos.

Greta Didžiosios renesansinės menės esančiame Renesansiniame valdovės kabinetete kabo Lietuvos ir Lenkijos valdovo Žygimanto Augusto (1529/1544/1548–1572) portreto, sukurto garsaus dailininko Luko Kranacho Jaunesniojo (Lucas Cranach der Jüngere, 1515–1586) ir šiandien saugomo Krokuvos nacionaliniame muziejuje (Lenkija), kopija. Svečiai gali pasigrožėti neseniai restauruotais, išpūdingai paauksuotais ir įmantriai išdrožinėtais XVII a. itališkais paveikslo rėmais.

Tame pačiame muziejaus aukšte esančioje Barokinėje audiencijų, arba Sosto, salėje lankytojus stebina abipus sosto matomos taip pat ką tik esmingai restauruotos, itin įmantriomis barokinėmis formomis pasižyminčios, naujai paauksuotos žvakidės. Jas XVII a. pradžioje sukūrė Toskanos (Italija) meistrai. Šias žvakides bei anksčiau minėtus paveikslo rėmus kelerius metus kruopščiai restauravo ir išpūdingą jų pirminį vaizdą atkūrė nagingi Lietuvos dailės muziejaus Prano Gudyno restauravimo centro restauratoriai Audronė Čyžienė ir Mindaugas Zigmantas.

Paėję į priekį, tame pačiame aukšte įsikūrusioje Barokinėje valdovo bibliotekoje lankytojai galės susipažinti su ten naujai rodoma bei Lenkijos ir Lietuvos valdovų ryšius su Europos monarchų šeimomis liudijančia genealogine schema, sukurta 1714 m. Amsterdame ir Valdovų rūmų muziejui dovanota išėivijos kultūrininko Vytauto Vepšto (JAV).

Vakarų korpuso laiptine nusileidus į antrą aukštą, lankytojus taip pat džiugins kelios naujai pradėtos eksponuoti vertybės. Privačių apartamentų Barokiniame valdovo kabinetete galima pamatyti XVI a. vokiečių meistrų sukurtą metalinę lėkštę, dvi grakščias XVI a. Toskanos (Italija) meistrų padirbintas žvakides bei 1697 m. atspausdintą Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės teisės aktų knygą. Ją Valdovų rūmų muziejui padovanojo išėivijos verslininkas ir kultūrininkas Aloyzas Petrikas (JAV). Barokiniame valdovo miegamajame taip pat eksponuojamas XVI a. pabaigoje Augsburgėje sukurtas kabinetetas. Tai vienintelis šio tipo muziejaus baldas, dekoruotas intarsijos technika.

Dar vienu aukštu žemiau esančioje Valdovų lobyno ekspozicijoje greta Lietuvos ir Lenkijos valdovo Žygimanto Augusto pirmosios žmonos Elžbietos Habsburgaitės (1526–1545, gyveno, mirė ir palaidota Vilniuje) įkapinės karūnos kopijos rodomas ir atkurtas jos žiedas. Šį 2018 m. meistriškai rekonstravo žinomas Lietuvos juvelyras Darijus Gerlikas. Jis savo kūrinį papuošė tikrais deimantais. Originalus Elžbietos Habsburgaitės žiedas kartu su kitomis insignijomis 1931 m. rastas Vilniaus katedros požemiuose, o Antrojo pasaulinio karo metais dingęs.